

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 41. — ŠTEV. 41.

NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 18, 1933. — SOBOTA, 18. FEBRUARJA 1933

VOLUME XLII. — LETNIK XLII

LIGA NARODOV JE OSTRO OBSODILA JAPONSKO

ODBOR DEVETNAJSTIH V ŽENEVI JE OZNAČIL DRŽAVO MANČUKUO KOT NAVADNO POLITIČNO IGRAČO

Odbor Lige narodov je po radio sporočil vsemu svetu svoje stališče glede nove mandžurske države. Mandžurija je kitajska last in zato je potrebno, da Japonska odpokliče svoje vojaštvo. — Predno bo Japonska izstopila iz Lige, se morajo ministri posvetovati s cesarjem.

ŽENEVA, Švica, 17. februarja. — Liga narodov je obsodila Japonsko, ker ni predložila mandžurskega spora svetu Društva narodov in je odločila, da japonskega vojaškega nastopa v Mandžuriji ne more smatrati za samoobrambo.

Ligino stališče je bilo pojasnjeno v poročilu liginega odbora, ki je proučeval spor med Kitajsko in Japonsko. Odbor je predložil svetu Lige narodov svoje poročilo, ki je bilo takoj objavljeno in tudi naznanjeno po radiju celemu svetu.

Poročilo označuje Mančukuo "politično igračo" Japonske.

"Vse vladne in politične moči države Mančukuo se nahajajo v rokah japonskih uradnikov in svetovalcev," se glasi v poročilu. "Velika množina prebivalstva ne podpira vlade ter jo smatra za orodje Japonske."

Poročilo dalje zatrjuje, da ste bili obe stranki krivi napetosti pred 18. septembrom, 1931, ko so Japonci zavzeli Mukden, toda Kitajska nikakor ni odgovorna za dogodke po 18. septembru, 1931.

Liga narodov prizna Kitajski pravico, da je bila opravičena po japonskem vpadu v Mandžurijo kotirati japonsko blago.

Za poravnavo tega spora priporoča Liga narodov med drugim sledeče:

Vstanovo vlade v Mandžuriji pod pokroviteljstvom Kitajske.

Odpoklic japonskih čet iz železniškega okrožja, kakor bi določila pogodba.

Liga narodov priporoča vsem svojim članicam in nečlanicam, da ne priznajo Mančukuo države.

Pogodba Lige se mora strogo držati, kakor tudi protivojna Briand-Kelloggova pogodba in pogodba devetih držav, kakor tudi sklep sveta Lige narodov z dne 11. marca, 1932.

V prvem delu svojega poročila zahteva Liga, da morajo v poravnavi biti vsebovane mirovne pogodbe in se morajo strinjati z desetimi načeli, ki so vsebovana v devetem členu Lyttonovega poročila glede Mandžurije.

Liga narodov priznava Mandžurijo Kitajski in zahteva, da Japonska umakne svoje čete iz Mandžurije. Po zahtevi Lige naj bo ustanovljena avtonomna država pod pokroviteljstvom Kitajske z jamčeno pravico za japonsko prebivalstvo.

Ako Kitajska in Japonska sprejmeta ligino poročilo, bo takoj sestavljen odbor, ki bo vodil pogajanja med obema državama. Povabljeni bodo Združene države in Rusija da sprejmete sedež v tem odboru.

TOKIO, Japonska, 17. februarja. — Japonski kabinet na svoji včerajšnji seji še ni odločil, ako vsled poročila Lige narodov Japonska izstopi iz Lige. Seja je trajala tri ure za zaprtimi vrati.

Zunanji minister grof Učida je rekel, da se hoče še enkrat posvetovati s cesarjem Hirohito, predno sklene kabinet končno odločitev glede Lige narodov.

Vojni minister general Sadao Araki je rekel, da za Japonsko ne preostane nič drugega, kot da izstopi iz Lige narodov. "Naše odločitve, da se polastimo

Avstrija mora unčiti orožje

BANKE BODO MORALE POSLOVATI

Nekatere banke so nasprotno moratoriju. — Zagrozile so, da po prazniku ne bodo poslovale.

Lansing, Mich., 17. februarja. — Governor William A. Comstock je zagrozil vsem bankam, ki se upirajo, da po razglasenem enotedenskem prazniku ne bodo odprle svojih vrat, da jih bo prevzela vlada.

Nad dvajset bank izven Detroita je zagrozilo, da bodo tudi po končanem prazniku ostale zaprte, dokler legislatura ne sklene postav, ki bo varovala banke. Banke v severnem delu države so zelo nasprotno moratoriju, ki je bil razglašen v torek.

Ako in kadar bo končal bančni praznik, — je rekel governor Comstock, — imamo dovolj postav, po katerih moramo poslati v banke uradnike, ki bodo vodili posle. Če več let je vlada vodila banke, ako so se protivile poslovati.

Legislatura pa je pričela razmišljati o tem, da razglasi diktatorstvo, da obvlada položaj, ki je nastal vsled razglasitve moratorija za en teden.

Senat je soglasno sklenil, da razglasi neobhodno potrebo, da governor prevzame skoro diktatorsko stališče nad bankami in sklep je bil poslan v poslansko zbornico, ki bo o tem sklepala v ponedeljek.

Moratorij bo končan 23. febr. in je bil razglašen zaradi tega, da se reši Detroit Union Guardian Trust Company, ker je bila nevarnost, da z njenim propadom pade ves finančni sistem države Michigan.

ITALJANSKA MLA- DINA PROTI JUGO- SLAVIJI

Trst, Italija, 16. februarja. — Mestne oblasti zelo pazijo na delovanje mladine v krajih, ki so blizu jugoslovanske meje, ker se boje, da bodo na svojo roko navali na jugoslovanske kraje v Sloveniji in Dalmaciji.

Pred nekaj dnevi je policija preprečila slično ekspedicio italijanske mladine. Dve majhni ladji, obloženi z bombami in granatami sta bili pripravljeni odpejati se na otok Krk in v Dalmacijo.

Italijanska mladina se razburja zaradi tega, ker so Dalmatinci razbili v Trogiru dva stara beneška leva in to razburjenje se še ni pogojevalo. Zato se oblasti boje, da bi kak nepremišljen čin mladine povzročil med Italijo in Jugoslavijo kak spor.

provincije Džehol, še nismo opustili," je rekel general Araki.

Glavni japonski delegat Yusoke Matsuoka je brzojavno priporočal vladi, da Japonska takoj izstopi iz Lige.

ZANGARA JE DUŠEVNO ZDRAV

Atentatorja bodo zagovarjali trije zagovorniki. Franklin D. Roosevelt v New Yorku. — Čermak se bolje počuti.

Včeraj je dospel v New York bodoči predsednik Franklin D. Roosevelt. Stražilo ga je nad tisoč policistov in detektivov. Dasi ni bila ura njegovega prihoda vnaprej naznanjena, se je zbrala na postaji ogromna množica ljudi, ki so ga navdušeno pozdravljali.

Iz Miami poročajo, da se je ranjenec obrnil na bolje. Čikaški župan Čermak pravi, da čuti bolečine edine, če globoko zasope. Atentator Zangara je bil včeraj priveden pred kriminalno sodišče. Sodniška dvorana je bila polna občinstva; ljudje so se mirno zadržali.

Sodišče je dalo obtožben na razpolago tri odlične odvetnike. Eden med njimi, Alfred A. Raia, govori tudi italijansko.

Odvetniki izjavljajo, da se še niso sporazumeli glede načina obrambe.

Okrajni zdravnik, ki je atentatorja preiskal, je ugotovil, da je duševno zdrav.

VELIKE BOLIVIJSKE IZGUBE

Asuncion, Paragvaj, 17. febr. — Poročilo paragvajskega vojnega ministristva pravi, da so Bolivijci pričeli naskakovati trdnjavo Nanawa v Gran Chaco okraju, toda njih napad je bil odbit. Poročilo pravi, da je na bojišču obležalo 157 mrtvih bolivijskih vojakov. Paragvajci imajo samo dva mrtva in pet ranjenih.

Bolivijska artilerija je tudi pričela s streljanjem pri trdnjavi Saavedra in okoli trdnjav Corales in Herrera.

ROPARSKI VODITELJ USTRELJEN

Mexico City, Mehika, 17. febr. — Vojaki so aretirali banditskega voditelja Antonia Galinda, ki je že več mesecev strahoval vso okolico. Ko je skušal pobegniti, so ga ustrelili.

SMRT LONDONSKEGA ŽURNALISTA

London, Anglija, 17. febr. — Tukaj je umrl znani žurnalista in izdajatelj časopisov Sir Robert Donald. Star je bil dvainsedemdeset let.

TEDEN DNI POD RAZVALINAMI

Neukirchen, Porenje, 17. febr. — Moštvo, ki preiskuje razvaline, nastale vsled eksplozije velikega plinskega tanka, je našlo v neki kleti težko poškodovano žensko. Bila je tako oslabela, da ni mogla govoriti.

NEVARNOST ZA NEMŠKO REPUBLIKO

Monarhisti so zelo zadovoljni s Hitlerjevo zmago. — Tudi bivši vladarji pričakujejo izpremembe.

Berlin, Nemčija, 17. februarja. — Nemški monarhisti, 24 prejšnjih nemških knezov in vsi oni, ki se žele imeti nemško cesarstvo, čakajo in poslušajo.

Njihova nšesa so odprta na glasove iz volitvene kampanje v nestrpnem upanju, da bodo pri volitvah odnesli zmago Hitlerjevi fašisti. Hugenbergovi nacionalisti in Seldtejevi "jekleni čeladnji".

Novi državni zbor pod vodstvom te zveze bo razveselil nasprotnike nemške republike.

Republika, ki je bila postavljena v Weimarju ni v štirinajstih letih svojega obstoja imela mnogo sreče. Zšla je v veliko finančno krizo, vsled česar so tudi njeni prijatelji sanjali o boljših časih pod cesarsko vlado.

Poznani zagovornik monarhije dr. Friedrich Everling je na neko tozadevno vprašanje pred kratkim odgovoril:

— Ako bi bile splošne tajne volitve bi bila večina za cesarstvo.

In Filip Scheidemann, ki je leta 1918 razglasil nemško republiko, je na vprašanje nekega francoskega časnikarja, ako bi mnogo Nemcev zastavilo svoje življenje, da bi preprečili obnovev cesarstva, odgovoril: — Zelo dvomim.

Iz Deorna stalno prihajajo zagotovila bivšega kajzerja, da se ne vrne prej v Nemčijo, dokler ga narod ne pokliče.

Nemški bivši prestolonaslednik prine Friedrich Wilhelm je vedno pripravljen prevzeti krmilo vlade. Bavarski prestolonaslednik prine Ruprecht se vedno kaže na javnih shodih v uniformi generala in je med ljudstvom zelo priljubljen.

Wuerttemberski vojvoda Albrecht živi mirno na svojem velikem posestvu in čaka na "klic naroda".

Saški prestolonaslednik prine Jurij je postal jezuitski duhovnik in ne pride več v poštev. Njegov brat prine Friedrich Christian pa nima nikake zveze z narodom in tudi saški narod ne mara kraljeve rodovine, ker se je njegov oče po telefonu odpovedal saškemu prestolu.

Nemških princev je dovolj, kajti vsaka nemška država je imela kralja, vojvodo ali kneza. In vsi čakajo na "klic naroda".

IZ JUGOSLAVIJE BODO IZGNALI JEZUITE

Beograd, Jugoslavija, 17. febr. — Danes bo vložilo v skupščini petinideset poslancev predlog, naj vlada izžene jezuite iz dežele. Ako bo predloga sprejeta, bodo morali v teku osemnštiridesetih ur vsi jezuiti zapustiti Jugoslavijo. Ti isti, ki ne bo hotel prostovoljno oditi, bo interniran na nekem otoku v Jadranskem morju.

Med ljudmi se vedno bolj utrjuje prepričanje, da so jezuiti postavili pastirsko pismo, ki je naparjeno proti Jugoslovanskemu Sokolu.

FRANCIJA IN ANGLIJA STA POSLALI AVSTRIJI ULTIMATUM

RIM, Italija, 17. februarja. — "Giornale d'Italia" je objavil danes besedilo note, ki sta jo poslali Anglija in Francija avstrijski vladi. Nota ima značaj ultimata. Francija in Anglija zahtevata, da se mora Avstrija v teku štirinajstih dni iznebiti orožja, ki je bilo vtihotapljeno iz Italije. — Dobava orožja ni v soglasju z določbami pogodbe, sklenjene v St. Germain.

ADOLF HITLER BO OBISKAL MUSSOLINIJA

Po nemških volitvah bo Hitler z letalom odletel v Rim. — Posvetovati se hoče z Mussolinijem.

London, Anglija, 17. februarja. — Nemški kancelar in voditelj nemških fašistov Adolf Hitler namerava obiskati voditelja italijanskih fašistov, ministrskega predsednika Benito Mussolinija takoj, ko bodo končane volitve za državni zbor 5. marca.

To bo prvi sestanek med Hitlerjem in Mussolinijem. Ta sestanek ima namen pokazati nemško-italijansko prijateljstvo ter skupna načela med italijanskim fašizmom in nemškimi narodnimi socijalisti.

Odkar je Hitler postal nemški cesar, se boje evropske države, da bosta Hitler in Mussolini sklenila nemško-italijansko zvezo. To vprašanje je postalo že tolike važnosti, da so o tem že razpravljali v francoski poslanski zbornici.

Prejšnji ministrski predsednik Edouard Herriot je pred kratkim v svojem govoru rekel, da bi bila Francija nespametna, ako ne bi priznala težnje za zblizanje med Nemčijo in Italijo.

Mussolini je zanikal, da bi bila kak zveza med Italijo, Nemčijo in Ogrsko, ko je svojemu kabinetu podal poročilo o političnem položaju. Tedaj je tudi rekel, da mu tega tudi ne bi bilo treba zanikati, ako ne bi o tem razpravljala francoska poslanska zbornica.

Hitler se bo z aeroplanom odpejlat v Rim in sicer na zelo slovesen način. Londonski politični krogi se zelo zanimajo za ta sestanek med obema fašistovskima voditeljema.

Herriot je na javnem zborovanju obdolžil Italijo, da porablja svoje moči v to, da kali evropski mir. Herriot je naravnost obdolžil Mussolinija, da ni hotel sprejeti njegovega zagotovila prijateljstva Francije do Italije, ko je bil še ministrski predsednik.

Glede Hitlerja je rekel Herriot: — Francija bi napravila največjo napako, ako ne prizna velike važnosti razširjenosti nemškega fašizma. Ravno tako se mora tudi zavedati prijateljskega zblizavanja med italijanskim in nemškim fašizmom.

Herriot je posebno poudarjal, da si želi Italija dobiti močno stališče na Balkanu s pogodbo z Albanijo in je zato zahteval, da se Francija zaveda svoje dolžnosti do Jugoslavije.

Časopis pravi, da vsebina note v Franciji ni bila objavljena, ker je izredno ostra in bi jo javnost gotovo zelo kritizirala.

Avstrija je dobila ob koncu prejšnjega leta iz Italije 40,000 navadnih in 200 strojnih pušk. Pošiljatev je bila namenjena na Madžarsko. Nekaj tega orožja je dospelo na končni cilj, precej ga je pa še vedno v Avstriji.

Francija in Anglija zahtevata: 1. avstrijska vlada mora poslati vse orožje tja, odkoder ga je dobila;

2. če odposiljatelj noče sprejeti orožja nazaj, ga mora avstrijska vlada uničiti;

3. v teku štirinajstih dni mora avstrijska vlada svečano izjaviti francoskemu in angleškemu poslaniku, da je bilo orožje poslano nazaj oziroma uničeno;

4. avstrijska vlada mora natančno sporočiti, koliko vtihotapljenega orožja je bilo poslano na Madžarsko.

Italija pravi, da gre v tem slučaju za staro avstrijsko orožje, katero je bilo poslano neki italijanski tovarni v popravilo.

BUTLEGARSKA OBRT JE STARA NAD STO LET

Prvi ameriški butleger je skrivaj prodajal žganje Indijancem. — Nosil ga je skritega v škornjih.

Fort Union, Mont., 17. febr. — Pred sto leti je imela vlada Zdr. držav mnogo opravka z butlegarji in protipostavno prodajo žganja.

Leta 1833 je butleger imel trgovino z Indijanci. Navadno je bil kupčevalec s kožuho, toda je videl, da ne more napraviti dobre kupčije, ako ni dal Indijancu najprej pajnt žganja.

Kupčevalec s kožuho so na ta način omamljali Indijance, ki so bili v omenenem stanju takoj pripravljeni prodati vse kože, ki so jih dobili preteklo zimo.

V ta namen so se trgovci s kožuhovali najrajši posluževali čistega alkohola, ker ga je bilo treba v manjših količinah in so se tudi Indijanci po zavžitju kmalu opijali.

Ti trgovci so imeli navado dati Indijancu najprej zelo močno žganje, ko pa je postal popolnoma pijan, so ga napajali s slabejšim žganjem; in kupčija se jim je navadno posrečila.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sauer, President L. Rendic, Trezor
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto valja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na šest let	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.
Dopolni bres podpis in osebnosti se ne priobčjuje. Denar naj se blagoviti
posiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejšnje bresilke naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

POSKUŠEN ATENTAT

Vsa dežela je bila zaprepaščena, ko se je izvedelo, da je bil vpriporjen atentat na bodočega predsednika Franklina D. Roosevelta.

Globo se je pa tudi oddahnila, ko je bila poročila dostavljena vesela vest, da je Roosevelt ostal nepoškodovan.

Atentat je vpriporil človek, ki najbrž ni pri zdravi pameti.

Možak ni imel niti najmanjšega vzroka, da bi spravil s sveta bodočega ameriškega predsednika, in tekem zaslišanja je take kvasil kot jih razumen človek ne kvasi.

Vesemu dejstvu, da se bodočemu predsedniku ni nič zgodilo, se pridružuje drugo, žalostno, namreč da je čikaški župan Anton Čermak težko ranjen in da se bo moral zdravniška veda poslužiti skrajnih sredstev, če ga bo skušala obdržati pri življenju.

Zaključila poročila pravi, da bo mogoče šele po treh ali štirih dneh ugotoviti, če se mu bo obrnilo na bolje ali ne.

Možje, ki stoje v bojni fronti javnega življenja, so v neprestani nevarnosti. Skoro nemogoče je, da bi se popolnoma zaščitili pred napadi neodgovornih in zavedenih elementov.

Trije ameriški predsedniki—Lincoln, Garfield in McKinley—so postali žrtev atentatorjev, in za las je manjkalo, da ni zadela ista usoda leta 1912 tudi Theodora Roosevelta.

Posledica zadnjega zločina v Miami, bo najbrže ta, da bodo uveljavljene najstrožje varnostne odredbe za zaščito vodilnih mož te dežele.

Kakor rečeno, je mogel le duševno neodgovoren človek zamisliti atentat na bodočega predsednika. Skrajno neverjetno je namreč, da bi imel Franklin D. Roosevelt že sedaj sovražnike, ki bi mu stregli po življenju.

V moža, ki bo nastopil due 4. marca najvišjo in najbolj odgovorno službo, ki jo zamore podeliti ameriški narod, se obrača vse z velikim zaupanjem.

Dežela vidi v njem voditelja, ki jo bo povedel iz močvirja depresije boljše časom nasproti.

Prebivalstvo ima skoro slepo zaupanje v njegovo voljo in v njegovo moč, da bo uspešno izvršil težavno naloge, katero je obljubil izvršiti.

Ako bi postal Roosevelt žrtev atentatorja, bi nastala v Ameriki zmeda, kakršne menda ne pomni njena zgodovina.

AMERIKA V ČASU WASHINGTONA

(Ob proslavi Washingtonovega rojstnega dne).

Prvo ljudsko štetje v Združenih državah je bilo izvedeno leta 1790, torej je malo let po revoluciji in tekem prvega predsednikovanja Washingtonovega. — Knjižica 52 strani, vsebuječa ves izid ljudskega štetja, je visoko cenjena knjiga v večjih ameriških knjižnicah. Isto tvori najbolj autentični dokument o ameriškem prebivalstvu in njegovi sestavi ob rojstvu Združenih držav.

Tedanje ljudsko štetje je pokazalo, da trinajstotnica izvirnih držav, ki so tedaj tvorile Združene države in so obsegale 800.000 kv. milj. je imela skupno prebivalstvo 3.893.633 duš. Od teh je bila 690 tisoč črnih sužnjev. Največ prebivalcev je imela država Virginia z 747.610 prebivalci in od tedaj nekaj več kot tretino so tvorili sužnji. Pennsylvania je bila po prebivalstvu druga država z 434.373 prebivalci, od katerih niti 4000 črnec je bilo v suženjstvu. Tretja država je bila North Carolina, ki je imela skoraj 394.000 prebivalcev in izmed njih več kot 100.000 sužnjev. Prihodno država v vrsti je bil Massachusetts in vseh 379.000 prebivalcev je bilo svobodnih. New York je bila peta država po prebivalstvu in je imela nekaj več 340.000 prebivalcev, vstevši 21.000 sužnjev.

Kar se tiče mest za Washingtonovih časov, Philadelphia je bila največje mesto z 42.520 prebivalci. V "New York County" je živelo 33.000 prebivalcev ali Brooklyn je bil mala vas pod 1603 duš, Boston je imel 18.000 prebivalcev, Baltimore 13.500, Richmond 11.300. V North Carolini, na pr., ni bilo niti enega mesta, ki bi imelo več kot 2000 prebivalcev.

Prvo ljudsko štetje je našlo prebivalce le po plemenu (barvi), statističnih skupinah in spolu, ali iz drugih virov doznajamo, da je za Washingtonovih časov po 29 ljudi izmed vsakih 30 živelo na farmi ali v malih podeželskih mestecih. Združene države so začele svoje neodvisno življenje kot poljedelska demokracija.

Rano pomešanje narodnosti.

Ako pogledamo, kako je bilo sestavljeno ameriško ljudstvo za Washingtonovih časov, razvidimo, da več kot ena sama narodnostna skupina ima pravico ponositi se s sorodstvom ustanoviteljev te republike.

Tekom 17. stoletja so bili kolonisti v glavnem angleškega rodu, ali priseljenici v 18. stoletju so prihajali poglavito iz drugih narodov in skoraj vse države severozapadne in centralne Evrope so bile zastopane. Francoska kri je bila primešana prebivalstvu s prihodom Hugonotov, ki so se naselili v South Carolini in v New Yorku. Po prihodu prvih nemških Menonitov v Pennsylvania, je sledil mogočen val nemške imigracije zatiranih protestantskih sekt. Že leta 1775 je bilo približno 100.000 Nemcev v Pennsylvania in tvorili so več kot četrtino tamošnjega prebivalstva. Tako konservativno so ohranili svoj jezik in svoje običaje, da še danes cele občine njihovih potomcev govorijo nemški dialekt, ki je znan pod imenom — "Pennsylvania Dutch".

Škotski Irci je bil drug ne-angleški element. Pravi se, da pol-

Dopisi.

Lorain, Ohio.

V torek 28. februarja, to je na pustni torek ob 7.30 priredi dramski odsek S. N. Doma navdse snljivo igr "Čarlijevo ženitev". Ze igralci sami nam jamčijo, da bo igra prvovrstna. In če se pristavim, da je igrovodja naš talentirani kulturni vodja Mr. L. Seme, smo lahko prepričani, da bo to večer, ki nam bo ostal v prijetnem spominu.

Kdo ne pozna našega Mr. Gorenska po njegovih nastopih? Vedno nas je zabaval in bil prvovrsten. Sedaj bo pa v kupletih podal, kar še nismo nikoli slišali.

Vloge so v rokah najboljših moči.

Igra se godi v slovenski naselbini v Ameriki.

Vstopnina za odrasle v predprodaji 20c, večer pri blagajni 25c. Vstopnina za otroke 10c. Po predstavi bo ples in razna prosta zabava.

Novi direktorji za leto 1933: Predsednik John Piskur, podpredsednik John Buchar, tajnik John Tomazic, blagajnik Louis Balant, zapisnikar Matija Ostane, nadzorniki: John Bruce, Joseph Skapin, John Strudel; stajbinski odbor: John Lesnjak, Geo. Petkovsek, Louis Kus, Lor. Tomazic; porotniki: John Ivancic, Joe Jere, Frank Zgone.

Dne 25. februarja priredi direktorji S. N. Doma ples, ki so mu dali ime "Ples slabih časov". To bo nekaj čisto svojevrstnega, kajti kdor pride na ples s kravato okoli vratu, plača vstopnino 25c, kdor je brez nje, plača 15c. Ženske, ki pridejo na ples v bolj-ši obleki, plačajo 25c, a če pridejo v navadni priprosti domači obleki plačajo 15c. Otroci sami brez spremstva starišev, plačajo 10c.

Razdeljene bodo tudi tri nagrade v znesku \$3, \$2 in \$1, katere bo razdelil odbor treh sodnikov in sicer onim, ki bodo najbolj zastopali delavski stan.

Vidno vabimo rojake in rojakinje v Lorainu, kakor tudi rojake izven Loraina, da nas ta dan v obilnem številu posetijo. Obeta se vsega v izobilju, zato bodo že našo kuharico skrbela. Kogar bo pa želelo, bo pa dobil dobro kapljico prav iz kote. Igrala bo fina godba, da se bodo lahko sukali mladi in stari, da bodo imeli po veselici mojstri čevljarji vsaj kaj dela.

Na veselo svidenje!

Publicijski odbor.

Reading, Pa.

V Reading se je smrtno ponesrečil Jernej Jakljevič. Zjutraj zgodaj je vstal in hotel iti na prosto. Pri tem si je noge zamotal v preprogo in padel iz prvga nadstropja po stopnicah tako nesrečno, da si je zlomil vrat. Bil je na mestu mrtev. Star je bil 51 let, doma iz vasi Gornja Lokveca, št. 24, fara Metlika v Beli Krajini. Zapustil je sedem otrok, v starosti od 12 do 26 let. Žena mu je umrla leta 1927 za srčno kapjo. Bival je v Ameriki 30 let. V Readingu zapuša brata Johna, na Cornwall, Pa. brata in eno sestro v Jugoslaviji. Bil je član društva sv. Jurija, št. 61 J. S. K. J.

Poročevalce.

Naši v Ameriki.

Sopranistka Frances Čeh in jugoslovanski violinist Vlado Kolitch priredita jutri zvečer ob poldevetih koncert v International Institutu, 341 East 17. St., New York City.

Storklja se je oglasila pri Antonu Premru v Brooklyn in prinesla zdravega fantka. Mati in otrok sta zdrava.

V ponedeljek malo po 8. uri zvečer je bil na Prosser Ave. v Clevelandu napaden znani zastopnik "Prosvete" in "Proletarea" Anton Jankovih. Napadalec mu je zadal hude sunek na usta in na eno oko ter mu iztrgal žepno uro. Jankovih se nahaja doma v bolniški oskrbi.

V torek popoldne je premislil v elevenandski bolnici rojak Frank Vicič, star 43 let, samski. Doma je bil iz fare Begunje pri Cerknici, kjer zapuša več sorodnikov. V Clevelandu je bival 10 let, in zapuša več bratrancev in sestric.

15. februarja zjutraj okrog ene ure je umrla v St. Alexis bolnišnici v Clevelandu Ana Završek rojena Roje, stara 39 let, so-proga poznanega Frane Završka, ki je že več let zaposlen pri The Cleveland Railway Co., kot inspektor. Bolehala je le mesec dni, zadnjo nedeljo pa je bila odpuščana v bolnišnico. Pokojnica je bila doma iz Žužemberka ter je prišla v Ameriko leta 1913.

RJEPIJ JE SLIKAL BREZ ČOPIČA

Slavni ruski slikar Ilja Rjepin, ki je preživel zadnje dni svojega življenja v Finskem, kjer je dovršil še nekaj znamenitih del, je bil mož, ki v svojem delu ni našel miru in zadovoljstva. Eden njegovih prijateljev je objavil zdaj nekaj znamenitih spominov na slavnega umetnika. V njih omenja tudi Rjepinovo metodo slikanja. V nasprotju z drugimi slavnimi umetniki je znal Rjepin istosčasno slikati več velikih slik. Ko se mu je utrudila desna roka, je vzel čopič v levo in je prav tako spretno slikal tudi z levico. Ko mu je pa bilo 70 let in so mu zdravniki svetovali, naj privoči svojim rokam zasluženi počitek, so mu prijatelji čopiči skrili. Toda Rjepin je skrivaj še vedno slikal brez čopiča. Pomagal si je z ustnikom, vžigalico ali robom vizitke.

Rjepinov prijatelj piše o slavnem ruskem slikarju, kako je neštokrat izpreminjal kompozicije in detajle svojih slik. Svojo znamenito sliko "Puškin na bregu Nebe" je slikal celih 20 let, da s kakšnimi izpremembami! Neke je uslikal Puškina ob solnčnem vzhodu, drugi ob solnčnem zahodu, zdaj je gledal Puškin na desno, zdaj na levo. Leta 1927 je Rjepinov prijatelj zopet vodel to sliko, pa zopet je bila drugačna. Pri zadnji kompoziciji je Rjepin ostal in slikal je do svoje smrti. V Rjepinovi zapuščini so našli tudi album s portreti nekaterih ruskih pesnikov in satirično risbo delavca, ki pelje v samokolnici cesarja Viljema. Te risbe so ostale do Rjepinove smrti nezna-ne.

Peter Zgaga

Kadarkoli vidim nagrobni napis: "Umrli je za domovino" — me nekam čudno presene.

Nehote se mi zazdi, da je v teh besedah izražena velika neresnica.

Kajti čimbolj se pogloblja človek v vzroke in posledice vojne, tembolj prihaja do zaključka, da bi na spomenikih ne smelo biti napisov: "Umrli za domovino".

Že vsaj približno pravilen bi bil sledeči napis:

"Nasilno, z revolverjem za seboj in z bičem ob strani, je bil poginjen v smrtno nevarnosti; stradal je, trepetal in se tresel, ter je preklinjal očeta, mater, državo, vladno in domovino, slednjič erknil kakor pes, da so gospodje spekulantje zmagujoče dežele mogli profitirati z njegovo smrtjo tisočinko procenta..."

Kateri mož je dober zakonski mož?

Dober zakonski mož je tisti, ki natančno ve za rojstni dan svoje žene, dočim je popolnoma pozabil, katerega leta je bila rojena.

Denar... Kaj je denar?

Denar je morje, brez dna, v katerem je mogoče potopiti čast, vest, poštenost in resnico.

Če boš z ženo predober, bo znala izvršno izraziti tvojo dobroto, če boš pa ravnal z njo slabo, te bo skušala vse življenje "pripeljati na pravo pot" s tem, da se bo ob vsaki priliki maščevala nad teboj na svoj način.

Pred kratkim sem čital v nekem romanu ta-le odstavek:

— Robert se je kakor lev boril z lopovi. Dva je pobil na tla, toda trije so še ostali. Obupno je mahal na levo in na desno, slednjič so ga pa vseeno premagali. Odvezli so mu listnico, prstan, uro in nož ter ga naposled slekli do nagega. Šele tedaj mu je padlo sree v hlače...

Če žena nima otroka, ravna česče z možem kot z otrokom, če ga pa ima, ravna z možem kot s pesterno.

Sedaj predpostavim roji vsakemu dekletu ponoči in podnevi pet besed po glavi: lep, mlad, bogat, poroka, takoj.

Povprečni človek neprestano misli na tiste ljudi, ki so mu v zločinu. Na tiste, ki bi mu morali biti pri sreči, se le redkokdaj spomni.

To je bajka, pa vsebuje dosti resnice.

Ko je Bog sklenil ustvariti človeka, je stal Satan skrit za grmovjem in je pozorno opazoval njegovo početje.

In Bog je ustvaril moškega in mu je dal ime Adam.

Satan si je sprva zadovoljno mel roke, nato je pa postal zamišljen in otožen.

Ne vem, če ga bom mogel vjeti v svoje mreže? — je ugalil — nekoliko presamozavesten se mi zdi.

Včasih ga je skušal ogovoriti, toda Adam se ni niti zmenil zanj.

Zamišljen je hodil po raju, ne vedoč, kaj početi. Satan je začel obupavati.

Nekega dne se je Adam same-mu Bogu zasmilil, tako potrt je bil in osamljen.

Ko ga je pozneje videl spečega pod kosatim drevesom, je Stvarnik razsodil: — Človeku ni dobro samemu biti.

Vzel mu je rebro in mu začel delati iz rebra tovaršico.

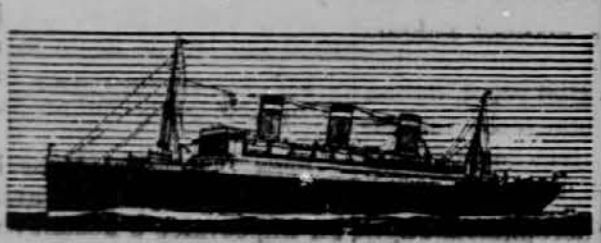
Satan ga je seveda izza grma opazoval.

Ko je bila ustvarjena žena in ko ji je Bog dal ime Eva, je Satan v veselju zadrgetalo sree. Nikdar prej in nikdar pozneje ni bil tako srečen kakor tedaj.

Spodljlivo se je približal Stvarniku, ki ga je osorno nahrulil: — Kaj hočeš, Satan?

Satan se je spodljlivo priklonil rekoč:

— Hvala ti, o Stvarnik, ker si mi ustvaril tako lepo in dobro pomočnico...

Ste namenjeni v Evropo?

Kdorkoli želi potovati letos v domovino, za stalno, ali le na začasni obisk svojcev, naj vsekakor piše po naša navodila za potovanje in prepričal se bo, da bo za mal derar udobno in hitro potoval. Pošljemo jih vsakomur brezplačno.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 3.35	Lir 100	\$ 5.70
Din 300	\$ 4.20	Lir 200	\$ 11.20
Din 400	\$ 5.30	Lir 300	\$ 16.40
Din 500	\$ 6.30	Lir 400	\$ 21.75
Din 1000	\$ 12.55	Lir 800	\$ 32.75
Din 2000	\$ 25.10	Lir 1600	\$ 65.50

Za izplačilo veljajo zneskov kot spgoraj navodeno, bodisi v dinarju ali v lire, dovolj je ena od obeh enot.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.70
" " " 10.00 "	\$ 11.20
" " " 15.00 "	\$ 16.40
" " " 20.00 "	\$ 21.75
" " " 25.00 "	\$ 27.10
" " " 30.00 "	\$ 32.45

Priloge dobite v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Največ nakazila izplačujemo po CABLE LETTER na priročnost 61.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSNER)

316 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRAFKA DNEVNA ZGODBA

E. DAHLQUIST

ČE MAČKE NI DOMA...

Bilo je krasno sobotno jutro. Gospodična Smela je dospela v pisarno s polurno zamudo. Že v dvigalu je slišala, kako brni telefon. Tak torej... je vendarle še prva... nikomur se seve ni zdelo potrebno, da bi bil konec tedna točen.

"Jaz sam sem, gospodična Smela," je zaslišala glas svojega šefa v aparatu. "Ali je bilo danes zjutraj kaj posebnega...? Tako, tako, ne, tak ostane kar tu zunaj. Saj pošta prihaja poseben dobro... Saj pošta lahko reši gospod Črednik, da no... no če bi kaj bilo, m... lahko telefonično obvestite. Na sv... denje, gospodična."

Takoj nato je zopet pozvonilo. "Halo, ali je tam gospodična Smela? Tukaj Črednik. Je stari že tu? Ah, tako, danes ostane zunaj. Da, glejte, gospodična Smela, danes moram obiskati še par odjemalcev težko bom vse opravil, da bi prišel še v pisarno. Saj pošta lahko sami pregledate, če bi kaj bilo. Če kdo vpraša po meni, povejte, da sem po opravihi odoten."

Vrata se burno odpro in pokaže gospod Kreda:

"Ali je stari že tu...? Sijajno in Črednik tudi ne. Tak torej, saj potem ste pa sami kot v pisarni. Hotel sem namreč prositi, da bi mi dali danes prosto... in tako kar zopet grem. Na svidenje, mala!"

Telefon kliče.

"To sem jaz, Jaka. Hotel sem samo reči, da sem prehlajen, in potem so tudi naša mati bolni. In tako bi imel rad danes prosto... L... po zahvalim, gospodična."

Gospodična Smela šteje na prstih: Ta je na dopustu in ta tudi in ta enako, ta ima prosto in oni je bolan. Potem takem bi bila blagajničarka edina, ki si danes še ni napravila prosto. Aha, tu je.

"Oh gospodična Smela, samo pomislite... moja teta je prišla danes iz svojega gnezda na obisk... kaj neki naj storim? In šefa ni tu in gospoda Črednika tudi ne. Saj potem ne smem manjkati. Ampak na drugi strani je pa neumnost, da bi človek ves dan sedel tu, ko vendar žive duše ne bo. Gospodična Smela, ali ne bi hoteli vi te malenkosti opraviti? Saj me pošteno peče vest

ampak poznam vas, kako zanesljivo ste... Hvala lepa, ljuba gospodična. Ampak ne izdajte me."

Gospodična Smela se je smehljala. Vsi odsotni. Razen nje. Pogledala je na uro: pol enajstih. Pogledala je na nebo: sinje v sinjem. Pogledala je v zrcalo: vse, kakor treba. Nato je skrbno napisala na kos lepence par besed, vzela ročno torbico in klobuk in odprla vrata. Ne znanja stran je potrdila lepenco z naznanilom:

"Danes zaradi čiščenja zaprto!" Čisto čedno napisano. Nato je smehljaje odšla v lepo, sončno soboto.

ODMEVI KUTJEPOVŠČINE

Lepa, čudovito lepa je bila Marija Elianova. Sovjeti so ji bili bajni poverili važna naloga, toda pogubili sta jo ljubosumnost in maščevalnost. Pred tremi leti so jo odpeljali sovjetski agenti v Rusijo, kjer jo čaka zasluženo plačilo.

Afera z generalom Kutjepovim je dvignila svoj glas v evropski javnosti mnogo prahu. Kutjepov je bil vodja ruske emigracije. Nekega dne je odšel z doma v kavarno in se ni več vrnil. Sredi Pariza je brez sledu izginil. Pojavile so se najrazličnejše govorice, med drugim, da je ponesveril mnogo denarja in pobegnil, da je prijedal k boljševikom, da je bil ugrabljen in ubit itd. Oglasile so se priče, ki so vidle, kako sta ga dva moža odvedla v avtomobil in se z njim odpeljala. Pozneje je dobila policija ovadbo, da je bil Kutjepov prepeljan v Versailles, kjer so ga v zapušeni vili ustrelili in zakopali v kleti. Policija je vilo temeljito preiskala.

la, pa ni našla nobenih sledov dozvednega zločina. Tako se danes nihče ne ve, kakšna usoda je doletela Kutjepova.

Oficijelni francoski krogi pravijo, da je igral pri tem važno vlogo lepa plavalška, ki je do zadnjega dan z njim prihajala h Kutjepovu, zadnje tri dni ga pa nikoli ni našla doma. Bila je to Marija Elianova, žena sovjetskega agenta Barmina. Oba so aretirali, pa so je morali izpustiti, ker ni bilo protinima nobenih dokazov. Odpotovala sta v Bruselj, kjer se je Barmin seznanil z neko damo, na katero je bila Elianova zelo ljubosumna, čeprav je mož trdil, da niti ne misli na ljubavno razmerje z njo. Nekeč je žena moža zagrozila, da ga izda kot soudeleženca pri ugrabitvi generala Kutjepova. To so zredeli sovjetski agenti in poslednici je bila, da so Elianova internirali v umobilnici, od koder je čez dva dni brez sledu izginila.

ONIM, KI ŽELE POTOVATI V RUSIJO

Ker nas je že več rojakov vprašalo, kako je glede potovanja v SOVJETSKO UNIJO, jim naznanjamo, da priredi **Hamburg-American Line** dne 13. aprila poseben izlet na znanem parniku "Deutschland".

Izletnike bo vodil Mr. Arthur Debozy, ki je član družbinega urada ter je dobro izvežban v takih poslih.

Voznja do Leningrada in Moskve traja le sedem dni ter stane za tretji razred \$300, za turistični razred pa \$342. Turistični razred je le na parniku, na železnici in v Rusiji pa tretji.

Izlet bo zaradi tega posebej zanimiv, ker si bodo izletniki lahko ogledali velike majske slavnosti v Sovjetski Uniji.

Priglasite se čimprej mogoče.

Poleg tega je pa treba, da kupi potnik se posebej "Tour karto", ki stane najmanj \$25.00 za pot in v tem so vključeni tudi stroški za hotele in pa vodnika, ki razkazuje razne kraje.

S to "Tour karto" se dobi šele vizej, kar stane še \$1.25 za brzojav. Poleg tega še vojni davek \$5.00 in za nedržavljanca \$8.00 glavarine za povratek.

Vsa pojasnila daje:

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU,

216 W. 18th Street,

New York, N. Y.

Iz Slovenije.

Novi grobovi.

V Ljubljani na Bleiweisovi cesti je po daljšem bolehanju umrla Franciška Zemljanova.

V Slov. Bistrici je zdravnika dr. Ludvika Černeja umrla s proga Lotka. Bila je iz ugledne omdotne družine Juhartov. Zakonsko srečo je delila šele nekaj let.

Zagonetna smrt.

Poročano je bilo, da je izginila premožna zasebnica, 40-letna Ana Slakova, ki je stanovala v Šolski ulici v Novem mestu in se je lansko leto seznanila z nekim 20-letnim fantom, ki ji je obljubil, da jo bo nasledil lepo posestvo, ko postane polnoleten. Sprito takih obljub je Slakova fantu vsestransko podpirala in ga zalagala tudi z denarjem. Njuno razmerje ni ostalo brez posledice. Slakova je bila že šesti mesec noseča. To pa je naenkrat ohladilo fantovo ljubezen. Začel je izostajati in se nazadnje ni več prikazal. Slakova je razočarana sklenila, da gre v smrt. Napisala je več pismen za svojega ljubčka in jih pustila v stanovanju, nato pa je brez sledu izginila.

7. februarja popoldne pa je bilo po preteku 32 dni najdeno truplo v Krki. Sestojalec Stanko Not je opazil pod Turkoivm kozolecem v vodi žensko truplo in o tem obvestil orožništvo in policijo.

Truplo so potegnili iz vode in ugotovili, da gre za pogrešano Slakovo. Na truplu je več znakov, ki vzbujajo sum, da je morda storila nasilno smrt. Zaradi tega bo izvršena obdukcija. Zlasti jasni so znaki udarcev na sredini čela in ob desnem senenu.

Huda nesreča na železnici.

Na Svečnico je prišel na postaji na Zidanem mostu nad 50letni železničar Ferdinand Švent pod vlak. Kolesa so mu zmečala nogo. Šventa so prepeljali v celjsko bolnico, od tod pa na njegovo željo v ljubljansko bolnico.

Na Svečnico je padel v Savinjskem dvoru v Celju stanujoči mizar Ivan Baumgartner tako nesrečno da si je zlomil rebro. Tudi njega so prepeljali v bolnico.

Tragedija vojnega invalida.

V bližnji Brezovski gori kraj Leskovec pri Krškem je šel prostovoljno v smrt posestnik in družinski oče — vojni invalid Jože Kerin, ki je obupal nad težavami življenja, posebno še zato, ker so se posledice rane, dobljene v svetovni vojni, čedalje bolj kazale. so izostale. Trpeč silne muke v glavo in je od takrat dalje stalno bolehal. Vsemu se je pridružil v preteklem letu še kila, in se je

mož moral podvreči operaciji, ki jo je prestal, vendar pa se mu rana ni hotela zaceliti. Posledice niso izostale. Trpeč silne muke v glavi, je že opetovano poskušal skrajšati si življenje, a so mu domači to vselej preprečili.

V torek, 2. februarja pa je Kerin takoj po zajtrku odšel iz sobe in se napotil v komaj 50 korakov oddaljeno zidaničo. Žena, ki je slutila zlo in ki je vselej hitela za možem, poznajoč njegovo tako bolezen, je tudi to pot odhitela za njim, a je žal prišla prekasno. Kerin se je že dvignil med tem časom v podstrežje zidaniče, ovil vrv okrog "gredice", oddaljene komaj poldrugi meter od tal in se sunkoma pognal v zanko.

Žena ga je našla v takem položaju, ko je kazal vse znake življenja in je pričela klicati na pomoč. Sosed, ki je slišal jok in klice, je prihitel, toda Kerina ni bilo mogoče več rešiti. Vso tragedijo je pripisati zgolj stalnim mukam, ki jih je trpel pokojni. Zapusča vdovo in dva nedorasla otroka.

Dober plen guštanjskih orožnikov.

Pri mostu čez Mežo stoji na samem ob cesti hiša tržkega trgovca Brundule, v kateri pa že nekaj mesecev niče ne stanuje. 30. jan. okrog 23. pa je bila opažena v hiši luč, na katero je postala orožniška patrulja takoj pozorna. Ko so orožniki prišli do hiše, so našli sprednje vrata zaklenjena, zadnja pa vlomljena. Orožniki so se podali v hišo in tam našli dva nevarna možaka, ki si gotovo nista mislila, da bosta tako nenadoma padla v roke pravice. Eden od sumljivih gostov neobljudene hiše je bil neki Hodnik, doma iz Vuzenice, drugi pa neki Pole iz Bitnja pri Kranju, ki je bil pred vojno zaradi umora obsojen na smrt, potem pomiložen v doživotno ječo, med vojno pa amnestiran. Oba sta imela natlačene polne žepa, okrog po tleh pa vsakovrstno vlomilsko orodje.

Vlomilec sta, kakor se je takoj videlo, svoj plen že izbrala, našla pa sta pred odhodom v svoje veliko veselje, ki se je nepričakovano spremenilo v njuno veliko nesrečo, v hiši še precejšnjo steklenico likerja. Tega sta pila in pri tem pozabila na vso nevarnost. Ko so ju zasuli orožniki, sta bila pijana, da sta komaj stala na nogah.

Ravno tako po naključju so zajeli orožniki tudi tretjega nevarnega človeka, ki se je mudil v trgu. To je bil hlapec Notemberger, ki se je pred tedni vdinjal pri posetu v gostilničarju Cvitančiču. Delavske knjižice sicer ni imel, izkazal pa se je z nekimi dokumenti občine Zavre v ptujskem srezu. Pri delu je kazal veliko vnemo in se zaradi tega nihče ni dosti brigal za njegovo preteklost. Pred nekaj dnevi pa je fant po trgu prodajal večje količino svile, zato so postali tržani nanj pozorni. Za židno trgovanje so se začeli zanimati tudi orožniki in

neka kmetica je kmalu spoznala svilo za svojo last. S tem je bila fantova preteklost razkinkana. Notemberger je prišel v Guštanj s ponarejenimi listinami završke občine, od koder je res doma. Ker mu je prevara dobro uspela, se je kmalu občutil preveč varnega. V okolici se je spoznal z nekim dekletom in tatinska strast mu ni dala miru, dokler ni ukradel pri sestri svoje prijateljice štiri metre svile, ki jih je hotel vnovičiti v trgu. Takoj ko so ga aretirali zaradi ukradene svile, so tudi ugotovili njegove mnogostevilne druge spretnosti tatvine.

Maksim Gaspari 50-letnik.

Nedvomno je Gaspari naš najpopularnejši umetnik, najprijetnejši, ker pač ni obrnil hrbita našemu človeku, ker nam je vedno kazal slovenskega človeka v njegovi značilni in nepokvarjeni podobi. Gaspari istovetno umetnost z naravnostjo, ne gleda na življenje megleno. Njegove slike so živ, zdrava umetnost, diha iz njih kot je zdrav in naraven naš kmet in kot je zdrav Gaspari sam, ki ni pozabil, da je izšel iz preprostega, zdravega ljudstva. Rodil se je 28. januarja v Selčeku pri Cerkljici. Po osnovni šoli je hotel postati trgovec, niti se je v Murinovi trgovini na Suti pri Murniku. Gaspari je pa pokazal izredno nadarjenost za risanje, zato je šel v Ljubljano na umetno obrtno šolo. Pozneje se je pa posvetil še umetnostnemu študiju na Dunaju, kjer se je niti nekaj let, v Monakovem je pa študiral dve leti.

21 LET GA JE VARALA

Da se ločita živa zakonca, ni nič posebnega, pa tudi ločitve zakona po smrti enega zakonca so pogostejše. Tako se je pripetilo tudi na Madžarskem, da je neki kmet vložil pri sodišču v Segedinu tožbo z zahtevom, naj razveljavi njegov zakon z ženo, ki je že pred tedni umrla. Zahteval je tudi, naj se odstrani z ženinaga nagrobnega spomenika njegovo ime, ki ga je prepovedal nositi tudi njenima dvema že odraslim otrokoma.

Dozdevno kruto in brezsrčno početje 72 letnega starega, ki je živel celih 22 let v najlepši slogi z ženo in njenima otrokoma, kaže v sebi tragedijo razočaranja in zapustavljenega starega pajuha. Ko je mož pregledoval ženinovo zapuščino, je namreč našel na velik, s trakom skrbno prevezan sveženj ljubavih pism. V njih je našel jasen dokaz, da ga je žena celih 21 let neoprestano varala, da otroka nista njegova, temveč da ju je imela z ljubčkom. Zato se je odločil za energičen korak in hoče zavreči tudi nedolžna otroka, ki ju je ves čas zakona ljubil kakor svoja. Čudna je ta očetovska ljubezen, ki se lahko izpremeni zaradi krivde drugih v slepo sovraštvo.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berile

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City

PRAZNOVERJE ODKRILLO

ZLOČIN

Italijani so zelo navdušeni za svojo državno loterijo, ki se imenuje "banco lotto". To je popularna italijanska loterija in vsak teden izžreba po glavnih mestih iz žar, katerih je po 90 števil, številke, ki zadenejo. Italijani so pri tem zelo praznovorni in poznajo celo vrsto znamenj, ki so baje v zvezi s srečnimi številkami državne loterije. Če vidi Italijan na ulici tramvajsko nesrečo, če tramvaj koga povozi, hiti takoj v najbližjo loterijsko pisarno in stavi na številke 3, 15 in 42. 3 je številka za tramvaj, 15 za pešca, 42 pa za smart. Za vsak važnejši dogodek ima lahkoverni Italijan posebno številko, na katero takoj stavi, čim se kaj zgodi.

Poseben primer lahkovernosti so pa imeli nedavno v tirolski vasi Paura. Tu je živel delavka Angela Aseiner v skupnem gospodinjstvu v delavnem Studnerjem. Povila je nezakonskega otroka, ki pa sta se ga hotela odkrižati. Studner ga je zadavil, trupelce je zavil v ruto in vrget v reko. To se je zgodilo lani 12. avgusta. Po zločinu je odšel morilec v mesto in je stavil 100 lir na št. 12, 8, 19 in 32. To so številke iz datuma, ko je storil zločin.

In čudno, mož je v loteriji zadel na vse štiri številke prav tedno vsoto. Toda dnevni ga je tako omanil, da se ni hotel oženiti s svojo priležnico. Videc, da poroko nalašče zavlačuje, in slutec, da jo kani zapustiti, ga je priležnica končno ovadila in tako je prišel zločin na dan.

Ali ste uničeni

Vsehi slabih živcev — se počutite oslabele in utrujeni — napol zmožni. Ako je tako, tedaj tu imate izvrstno toniko za boljše budočnost.

Nuga-Tone

Je ime TONIK, ki jo je zdravnik specializist pripravil in se prodaja v vseh lekarnah. NUGA-TONE je zmes tonika in nadomestil, ki oživijo organe, prenavljajo življenje in energijo. Vi boste boljši, bolj spiti. Moški in ženske tisočim je bilo pomagano. Dovolj za trideset dni zdravljenja za en dolar — nabavite si pravico — jamčimo.

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN.
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Kakšnega mnenja ste Vi?

VSEBINA KOLEDARJA ZA 1933.

PESEM — KOLEDARSKI DEL. — 350 LET GREGORIJANSKEGA KOLEDARJA. (Nastanek in razvoj Koledarja). — "BEAUTIFUL OHIO". (V kakšni luči vidi **ERAN TROHA** državo, v kateri prebiva). — PRVI, KI JE SKOČIL S PADALOM. (Nekaka padala so poznali že v 17. stoletju). — ARISTIDE BRIAND. (Pogreb slavnega francoskega državnika). — Strupi v gospodinjstvu. (Par navodil gospodinjstvom). — SPOMINI NA VERMONT. (**M. RUPNIK** opisuje svoje doživljanje na "Zeleni gori"). — USODA BIVŠIH. (Usoda carskega častnika pod boljševiki). — DOGODBA V ŽIBERŠAH. (Kako se je "zakaknila" Korenova Režika). — ZAGONETNA INDIJA. (Dežela, katere zapadni svet ne more pojmiti). — SRAMEŽLJIV SNUBEC. (Ljubka povet o snuben, ki je dosegel svoj ideal). — DOGODIVČINE SLOVENCA MED INDIJANCI IN ESKIMI. (Planinšek je izmed vseh Slovencev prodrl najdalje na Sever). — ČUDNE NESREČE. (Zanimivo poročilo zavarovalniške družbe). — Spomini geodajevce žene. (Pretrajljiva zgodba matere, ki jo je napisal **P. TROHA**). — ZGODBA PEČLARJA. — (**M. RUPNIK** je izborna orisal pečlarja Muharja). — PISKAČ. (Povest iz sodobne Rusije). — KAJ PRIČAJO ZVEZDE O ŽENSKAH. (Vsaka ženska lahko izve kaj zanimivega o sebi). — PRIZORI IZ BODOČE VOJNE. (Kdor prečita ta opis, dobi vpogled v strahote bodoče vojne). — VOHUNSTVO MED VOJNO. (Kakšnih sredstev se poslužujejo vohuni). — TREPANG. (Življenje na dan morja). — FRANKLIN D. ROOSEVELT. (Življenjski bodežnega predsednika Združenih držav). — IN ŠE CELA VRSTA ČLANKOV, PESMI IN SLIK.

Ali ni to čtivo vredno 50c za Vas?

TA KNJIGA JE ZA AMER. SLOVENCE NAJVEČJE VREDNOSTI

Naročite se danes

Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street New York City

ISČEJO SE ŠIVALKE — NA "ZIG-ZAG" IN W. G. STROJE. OGLASITE SE TAKOJ WEARWELL HAT COMPANY 13-15 Washington Place New York City

JUDITINA PRISEGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. G.

2

(Nadaljevanje.)

— Kako dobra si, teta. Tako zelo skrbiš za mene in kar ne vem, zakaj sem vse to zaslužila in kako bi ti tvojo skrb poplačala.

— Samo s svojo ljubeznijo, Judita. Saj veš, da si mi nadomestila mojega edinega otroka in tudi stric te je ljubil kot lastnega otroka.

— Vem, teta, nikdar nisem občutila, da sem sirota, četudi sem izgubila svoje starše, ko sem bila stara komaj tri leta. — Toda sedaj se moramo pobrigati za delavce, ki že prihajajo.

Tedaj pa se je pričelo v stanovanju živahno vrvenje. Del pohištva so odnesli v voz, po drugi del pa so polagoma prihajali kupci, ki so vse kupili, kar je mogla gospa Heinova pogrešiti. V svoje novo, majhno stanovanje ni mogla vzeti vsega pohištva, kar ga je imela v dosedanem velikem stanovanju.

Doktor Hein, ki je pred nekaj tedni umrl, je bil zelo uplivna oseba pri upravi državnega gledališča. Skozi njegove roke ni šel samo ves denar, temveč je imel tudi velik vpliv na umetniški razvoj gledališča. Kot mnogi drugi, je tudi dr. Hein izgubil svoje precejšnje premoženje ter premoženje svoje žene, ki ga je prinesla v zakon. Ni pa obupal, temveč je delal nemorno dalje in upal, da bo s svojim delom dobil nazaj saj del svojega nekdanjega premoženja. Toda smrt ga je prežgala, zalotila in tako je mogel svoji ženi zapustiti le pokonino in lepo stanovanje, njen nakit in samo majhno prihranjenost, ki ni zadostovala, da bi vdova mogla živeti po prejšnjem načinu.

Gospa Hein in Judita sta morali takoj pričeti štediti in Judita, ki je bila v hiši kot pravi otrok, se je pričela posluževati svojih umetniških zmožnosti, da je mogla kaj zaslužiti. Za neko trdko za preproge je izdelovala razne okraske in slike. Toda bili so slabi časi in ljudje niso mogli kupovati dragih preprog. Zato pa je Judita tudi morala napraviti po več okrasov, predno so izbirni kupci kaj kupili. Pri vsem tem pa je bila vesela, da si je s tem delom prislužila toliko, da je mogla sama plačevati za svoje potrebščine. Obe pa sta izprevideli, da si morata omejiti svoje življenjske navede in tudi v Berlinu jima ni več posebno ugajalo, ker so prej uživali velik ugled, sedaj pa so jih vsi pozabili, odkar je umrl dr. Hein.

In tako sta se končno odločili, da se preselita v idilični Schwarzenberg. Kakšni nagibi so gospo Heinovo pri tej izbiri vodili, je deloma povedala Judita. Poglavitni nagib pa je obdržala za sebe. Zanj naj bi Judita izvedela pozneje.

Najboljše pohištvo sta vzeli s seboj in prodali samo to, kar se jima je zdelo odveč in nepotrebnost. In tako sta mogli svoje novo stanovanje, ki je obstajalo iz treh velikih sob, velike kuhinje in še ene manjše sobe, lepo opremiti. Eno sobo sta si izbrali za skupno spalnico, srednjo veliko sobo z izhodom na balkon za obednico, tretjo so pa za sprejemni salon. Malo sobo si je Judita uredila za svojo delavnico in je bila vesela, da s svojim delom ni spravljal v nerod ostalih sob. Njena soba je imela veliko okno proti severu in tako je imela dovolj svetlobe za slikanje z različni barvami.

Obe dami sta udobno uredili svoje stanovanje. Toda v veliko žalost gospo Heinove ji grofica Erlau ni poslala za sprejem nobenih evetle in tudi pisala ji ni.

Judita je tudi to pričakovala, toda teta je bila vsled tega zelo potrta. Da bi jo potolažila, ji je Judita prigovarjala, da mogoče grofica ni doma in da je mogoče na potovanju. In slednjič se ji Judita ponudi, da bi telefonirala v hišo grofice.

— Bomo saj izvedeli, ako je grofica doma in če je dobila tvoje obsežno pismo. Toda prosim te, teta, obljubi mi, da se ne boš žalostila in jezila, ako je grofica doma in je sprejela tvoje pismo. Potem jo moramo takoj postaviti ob stran drugih znancev in se s tem sprijazniti, da tudi ona ne bo od dveh osirotelih ženskah ničesar vedeti.

— Toda Judita, saj to ne more biti; saj ne veš, kaj vse smo storili za to gospo. Pošten človek kaj takega ne more pozabiti. Povedati ti hočem, kaj smo vse za njo storili.

Judita ji sede nasproti.

— Da, teta, povej mi enkrat vse in si boš s tem tudi malo olajšala srce.

In gospa Heinova pripoveduje:

— Veš, da smo prejšnje čase stanovali v lepi poletni hišici v bavarskih gorah, vselej, kadar je imel stric počitnice. Jaz sem včasih s teboj ostala še nekaj tednov, da si se mogla v svežem zraku razvedriti.

Ginjena ji Judita poljubi roko in jo boža.

— Da, teta, tako dobro se še spominjam, kajti več let zaporedoma smo bili poleti tam.

— Prav. Hiša je bila tik ob jezeru in izhod je vodil naravnost na veliko cesto.

— Vem, tam nisem nikdar smela ven, ker si bila v skrbeh, da bi me mogoče povozil kak avtomobil.

— Ali še tudi to veš? Že sedem let nismo bili več tam, ker je bila hiša prodana in sedaj lastnik sam stanuje v njej. Torej — bilo je prva leta, ko smo neko poletje bili tam, od tedaj je že šestnajst let, ko se je nekega dne avtomobil ravno pred našo hišo začel v drevo s tako silo, da se je prevrnil. Še sedaj se mi včasih dozdeva, kot da slišim ta strašni ropot. Prestrašeni vsi hitimo iz hiše, stric, jaz, neki drugi gospod, ki nas je ravno obiskal in služkinje. In tedaj smo videli grozen prizor, katerega ti ne maram popisati, ker kaj takega vedno ostane pred očmi. Kratko, izpod avtomobila smo izlekli grofico Erlau in njenega šoferja. Šofer je bil mrtev, grofica pa je hvala Bogu še kazala nekoliko življenja: zdihovala je, pa bila je nezavestna. Gospod, ki je bil pri nas na obisku, je naglo šel po zdravnika, ki je bil od nas oddaljen samo nekaj minut.

Stric, jaz in služkinje smo nesli grofico, ki je bila tedaj še mlada in zelo lepa, v hišo smo jo položili na mojo posteljo. Nismo se je apali sleči, ker nismo vedeli, kakšne so njene poškodbe. K sreči je zdravnik takoj prišel in je doznal, da si je grofica zlomila levo roko in desno nogo. K sreči pri vsem tem poškodbe niso bile velike in predno se je grofica zavedla, je zdravnik že kosti zopet uravnal. Ko se je zbudila, je začudeno gledala okoli sebe in dolgo je trajalo, predno se je spomnila, kaj se je z njo dogodilo. Zdravnik je tudi doznal, da grofica ni imela nobenih drugih resnih poškodb, toda zanimal mi je, da je bila v blagoslovljenem stanju in da bo otrok prišel prej, kot pa se ji bodo zrasle zlomljene kosti.

Pozneje smo izvedeli za njeno ime in smo tudi slišali, da je njen mož isti čas bil v Ameriki, kamor ni mogla iti z njim, ker je pričakovala otroka in da je imela štirinajst let starega sina, ki se je nahajal v nekem samostanskem zavodu in ga je hotelao biskati, ker jo je nenadoma prišlo hrepenenje, da bi ga videla.

Njenemu možu smo mogli po brzojavu le površno sporočiti neizgodo in stric se je sam peljal v samostan, da je mlademu grofu Hansu Erlau prizanesljivo povedal, da mati ne more priti.

Grofica se nam je za vse z iskrenimi besedami zahvalila za vse, kar smo zan jo storili. Samo ob sebi je bilo razumljivo, da bo

morala nekaj časa ostati pri nas in odstopiti sem ji svojo sobo. In stregla sem ji z veliko skrbjo, to si pač moreš misliti, Judita.

Judita poljubi teta.

— O, ti zlata duša, to si pač moreš misliti. Gotovo si se mnogo žrtvovala in spominjam se še, da sem bila zelo žalostna, ker za mene nisi imela nobenega časa, ker si vedno bila pri bolni gospici, ki je potrebovala tvoje pomoči. Šele potem sem bila nekoliko potolažena, ko je nankrat prišlo v našo hišo majhno dekletce, kot bi padlo iz neba. To je bila mala hčerka grofice, kaj ne?

— Da, Judita, grofica je dala življenje krasni punčki, še predno je popolnoma ozdravela. Ta oskrba je bila zares zelo naporna, morale smo biti tako zelo previdne, da se ji zlomljene kosti ne bi na kak način pokvarile. Bili so težki dnevi in žalostne noči, in grofica mi je bila tako hvaležna, ker ji za svojo skrb in delo nisem ničesar računala. Za njo je to bilo veliko trpljenje, da je v takem stanju postala mati. Toda hvala Bogu je šlo vse dobro in one dni mi je pogosto rekla, da sem ji rešila življenje in vedno se mi je iskreno zahvaljevala.

In vsa ta leta mi je vedno pisala, kako mi je hvaležna in kako si želi, da bi me mogla poplačati. Zadnjih pet let je naše dopisovanje zaspalo, toda to ni v nikaki zvezi z njeno hvaležnostjo. Mala komtesa Felice, ki je bila rojena v naši hiši, bo sedaj stara nekako šestnajst let. In sin grofice, grof Hans, ki jo je tedaj obiskal, ko mu je bila rojena majhna sestra, mi je tako pristrano poljubil roko in mi rekel, da ve, da sem njegovi materi rešila življenje, in da se ima samo meni zahvaliti, da je dobil majhno sestrico, ki je zdrava in živahna.

(Dalje prihodnjič.)

IZ ŽIVLJENJA ADOLFA HITLERJA

Životopis novega nemškega kanclerja se čita kakor napet roman človeka, ki iz najskromnejših razmer hrepeni po uveljavljenju, ki želi svoj narod prepričati o spasonosnem evangeliju svoje ideje in ki mu je politična konstatacija res toliko ugodna, da brez posebnih duševnih zmožnosti samo zaradi svoje železne vztrajnosti in fanatične vere doseže svoj cilj, daleko prej nego se je nadejal svet.

Kancler Hitler je po rodu Avstrijec in izhaja iz zelo skromne uradniške obitelji. Rodil se je 20. aprila 1889 v Braunavi na Gornjavstrijem. Zgodaj že je izgubil svoje roditelje in se je moral vzdrževati navezan samo na podporo uradniške sirote. Mladostna želja, da postane slaven slikar, se mu ni uresničila, ker je izpil na dunajski umetniški akademiji ugotovil, da velik risarski dar, ne pa izrazite umetniško-slikarske nadarjenosti. Hitler je postal nato risar pri raznih stavbnih podjetjih in je kot zelo podrejen sodelavnik okušal vse bridkosti predvojnega delavca, vendar je ravno ta doba zelo pomembna za njegovo kasnejše politično delovanje; saj je pri tem dobil vpogled v potrebe širših proletarskih slojev, spoznal njihove težnje in se tudi naučil, kako je treba govoriti v teh slojih naroda.

Svetovna vojna ga je zatekla v Monakovem. Petindvajsetletni mladenič je bil notranje nemški nacionalist z lahno socijalistično primesjo. Avstrije zaradi njene mnogojezičnosti ni smatral za svojo domovino in se je zato priglasi kot dobrovoljec v 16. bavarski rezervni polk. Oktobra leta 1914 je odšel na zapadno fronto, kjer se je izkazal za hrabrega in samostojnega vojaka. Štiri leta je služil vedno na fronti; bil je sicer odlikovan z železnim križem I. razreda, vendar ga kot inozemca Nemci niso smatrali vrednega, da postane vsaj podčastnik. Njegov idealizem je gotovo vreden vsega priznanja, da je pod takimi razmerami ostal vedno zvest in požrtvovalen vojak. Po štirih letih bojevanja, ga je tik pred koncem vojne zadela nesreča, da bi bil od

sovražnih plinov kmalu izgubil vid. Poslali so ga ekoro slepega v bolnico; njegovo stanje se je nepričakovano zboljšalo in doživel je vso veličino nemškega poraza ter težo prvih let revolucije.

Niti vojni napor, niti obup zaradi izgubljenega vida in žalost nad nemškim porazom pa niso mogli zlomiti Hitlerjeve notranje sile in borbenosti. Marec meseca 1919 je že zopet v Monakovem, da se bojuje proti kratkotrajnemu boljševičnemu režimu. Ko je bil komunistični prevratni poskus v Monakovem zatrt, ga je minister Eisner imenoval za "prosvetnega oficirja" v enem izmed bavarskih polkov. S tem je napočila nova doba v njegovem razvoju, doba ki mu je kasneje prinesla častni pridevek ljudskega tribuna in bobnarja nemškega naroda. Zasnem je rodil ta pridevek, nepričakovani uspehi pa so potpisili ironijo v ozadje in izpreverili zlobni sarkazem in občudovanje.

V Monakovem je prišel Hitler v ožje stike z generalom Ludendorffom, ki je tedaj užival še neosporno slavo genialnega vojskovodje in narodnega junaka. Pristopil je k nemški delavski stranki in začel neutrudno propagando pod geslom: "Nemčija, prebudi se!" Že leta 1921 je postal predsednik stranke, toda njegova nečakanost bi bila postala zanj kmalu usodna. Z Ludendorffom sta 8. novembra leta 1923 poskušala znani prevrat v meščanski pivnici, ki pa je bil še premalo pripravljen in ga je oblast že naslednji dan zatrla. Na čelu upornikov je moško korakal Adolf Hitler z Ludendorffom in vsa kasnejša obrekovanja mu niso mogla doživeti, da si bi bili nasprotniki kaj radi zapisali, da se je Hitler pri spopadu z bavarsko deželno policijo ni vedel kot možak in hraber bojevnik.

Po ponesrečenem uporu je vse kazalo, da je kariera smelega Avstrijca zapčena za vse večne čase. Obsojen je bil na pet let ječe, pa je preстал le eno leto kazni, ker mu je bil ostanek spremenjen v pogojno kazen. Toda tudi ta udarec Hitlerja ni potrl in napovedi, da so mu ječa in naslednja

štir leta zlomile samoavzvest ter ga duševno uničile, se niso uresničile. Res se je Adolf Hitler nekoliko umaknil iz ospredja in se zaprl vase, toda že leta 1929 se je pokazalo, da je v navideznem miru zgradil veliko organizacijo, ki je v kasnejših letih obvladala vse nemško življenje.

Prvi svoj parlamentarni uspeh je dosegla Hitlerjeva stranka v letu 1930, ko je njen pristaš in sedanji notranji minister Frick vstopil v turistično vladno. Sredi leta so saške volitve prinesle Hitlerjeveem novo zmago, septembra meseca pa so hitrjeveci v imponentnem številu 107 poslancev stopili na tla državnega zbora, kjer so bili dotlej zastopani le z 12 mandati. Nadaljnje etape pohoda narodnih socijalistov so: Ogromni porast glasov pri deželnozborskih in občinskih volitvah leta 1931, v Hamburgu, Braunschweigu, Oldenburgu, Hesenu in Württembergu, avdijsena pri predsedniku Hindenburgu, njegov nastop proti kanclerju Brüningu, ko je na svoje ime združil trinajst in pol milijonov glasov nemških volitev. Pomembna je tudi zmaga pri volitvah v pruski deželni zbor aprila meseca 1932, ko so si Hitlerjeveci priborili 162 mandatov. Največji uspeh pa so bile državnozborske volitve, ko je na svoje ime združil trinajst in pol milijonov glasov nemških volitev. Pomembna je tudi zmaga pri volitvah v pruski deželni zbor aprila meseca 1932, ko so si Hitlerjeveci priborili 162 mandatov. Največji uspeh pa so bile državnozborske volitve, ko je prišlo v državni zbor 230 Hitlerjevecev, da si je lanskega novembra to število padlo na 190 mandatov.

Tik pred kandidaturom za predsednika republike je bil Adolf Hitler še brez državljanstva. Avstrija mu je odrekla državljanstvo, ker se v svetovni vojni ni boril pod njenimi prapori, v Nemčiji pa ga vkljub temu niso priznavali za Nemca. Toda Hitler je ta smešni formalizem preziral in se ni pogajal za nemško državljanstvo, ki si ga je pridobil s štiriletnim izpostavljanjem svoje ga življenja v očeh vseh poštenih Nemcev na edinem mestu, kjer se da pridobiti državljanstvo, na "bojnem polju". Da pa je mogel kandidirati, se je končno le vdal prigovarjanju svojih prijateljev in dovolil, da ga je brunšviški minister Klagge imenoval za državne ga svetnika, s čimer je združeno tudi nemško državljanstvo.

Znane so Hitlerjeve borbe zoper prezidialni vladni von Papena in Schleicherja ter njegova dosledna zahteva, da se narodna socijalistična stranka kot najmočnejša stranka pripusti k oblasti. Še lani avgusta se je zdelo kaj takega izključeno, kasnejši razvoj pa je zahteval, da je treba poizkusiti tudi ta način, ki so ga v ostalem že dolgo priporočali uvidni politiki. Adolf Hitler je dosegel kanclersko mesto, kjer bo lahko pokazal, kaj zmoreta on in njegova stranka.

PRETRESLJIVA TRAGEDIJA

Te dni se je odigrala v Londonu pretresljiva tragedija ruske emigrantske rodbine. Iz Rusije sta zbežala in se nastanila v Londonu že priletne zakonec Berova. Posrečilo se jima je rešiti del svojega premoženja in tako je Ber v Londonu otvoril skromno trgovinico. Za silo sta se zakonec preživljala in bila sta zadovoljna. Toda prišla je kriza in vsa marljivost, vsa varčnost in solidnost ruskima emigrantoma ni nič pomagala. Prišlo je tako daleč, da se je obetal njuni trgovini konkurz. Že to je vplivalo na možn in ženo porazno, poleg tega je pa mučila 72 letnega moža še arterioskleroza, a njegova žena je imela težko očesno bolezen in zdravniki so izjavili, da bo oslepla.

Pod težo strašnih udarcev usode sta uboga zakonec sklenila skupno umreti. Svoj sklep sta izpolnila z neverjetno odločnostjo. Pred samomorom, je odšel mož v pogrebni zavod, kjer se je domenił glede vseh podrobnosti skupnega pogreba in ko so mu povedali, koliko bo do znašali stroški, je podpisal ček na dotični znesek in ga izročil uradniku. Potem je odšel domov, uredil vse potrebno in se skupaj z ženo zastrupil. Našli so ju že mrtve.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN IN POJASNILA ZA POTOVANJE

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na hitrem Ekspresnem Parniku

PARIS

4. MARCA

21. Marca — 18. Aprila

CHAMPLAIN

11. Marca — 1. Aprila

LAFAYETTE

18. Marca

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za poljanila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

SHIPPING NEWS

22. februarja:

Bremen v Bremen

25. februarja:

Conte di Savoia v Genova

Majestic v Cherbourg

1. marca:

Aquitania v Cherbourg

President Roosevelt v Havre

Albert Ballin v Hamburg

4. marca:

Paris v Havre

Saturnia v Trst

Verden v Boulogne

8. marca:

Leviathan v Cherbourg

Hamburg v Hamburg

9. marca:

Bremen v Bremen

10. marca:

Olympic v Cherbourg

11. marca:

Champion v Havre

Rex v Genova

14. marca:

Bremen v Bremen

15. marca:

Deutschland v Hamburg

17. marca:

Aquitania v Cherbourg

18. marca:

Lafayette v Havre

Conte di Savoia v Genova

20. marca:

Europa v Bremen

21. marca:

Paris v Havre

Majestic v Cherbourg

25. marca:

Augustus v Genova

29. marca:

Albert Ballin v Hamburg

30. marca:

Bremen v Bremen

31. marca:

Olympic v Cherbourg

1. aprila:

Rex v Genova

Champion v Havre

Volendam v Boulogne

5. aprila:

Aquitania v Cherbourg

Hamburg v Hamburg

7. aprila:

Europa v Bremen

8. aprila:

De France v Havre

Conte di Savoia v Genova

12. aprila:

Deutschland v Hamburg

14. aprila:

Statendam v Boulogne

Saturnia v Trst

15. aprila:

Bremen v Bremen

18. aprila:

Majestic v Cherbourg

Paris v Havre

19. aprila:

Manhattan v Havre

New York v Hamburg

21. aprila:

Olympic v Cherbourg

Muretania v Cherbourg

22. aprila:

Champion v Havre

Roma v Genova

25. aprila:

Leviathan v Cherbourg

Europa v Bremen

26. aprila:

Benegaria v Cherbourg

Albert Ballin v Hamburg

Volendam v Boulogne

29. aprila:

De France v Havre

Augustus v Genova

POZOR

Naša zaloga Blaznikovih Pratik je pošla. — V zalogi imamo še Slovensko-Amerikanski Koledar, ki stane samo 50 centov.

Uprava Glas Naroda

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa val Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

V JUGOSLAVIJO

Prijetno je potovati na Hamburg - American Line

parnikih v kateremkoli času, kajti opremljeni so z

STABILIZATORJI

(Anti-Roll Tanks)

ki zmanjšajo gibanje parnika na minimum.

Redna tedenska odpluta iz New Yorka v Hamburg

s hitrimi železniškimi zvezami do Jugoslavije.

OD NEW YORKA DO LJUBLJANE IN NAZAJ

TRETJI RAZRED \$171.50

Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

39 BROADWAY

NEW YORK, N. Y.